

PÖYTÄKIRJA / PROTOKOLL

Suomalais-norjalaisen poroaitakomission kokouksesta /
fra møtet i norsk-finsk reingjerdekommissjon

Paikka / sted: Videokokous / Videomøte
Pvm / dato: 6.9.2021

Läsnä komission jäsenet / kommisjonsmedlemmer til stede.

Hannu Linjakumpu	Yksikön päällikkö, Lapin ELY-keskus / <i>Enhetschef, Lapplands NMT-central*</i>
Anne Ollila	Toiminnanjohtaja, Paliskuntain yhdistys / <i>Daglig leder, Reinbeitedistriktenes forening</i>
Kirsi Huhtamäki	Rikoskomisario, Lapin poliisilaitos / <i>Kriminalkommisarie, Polisinrätningen i Lappland*</i>
Morten Floor	Avdelingsdirektør, Landbruks- og matdepartementet / <i>Yksikön johtaja, Norjan maatalous- ja elintarvikeministeriö</i>
Johan Ingvald Hætta	Seniorrådgiver, Landbruksdirektoratet / <i>Vanhempi neuvonantaja, Norjan maatalouden keskusvirasto</i>
Aslak Mathis Turi	Reineier, Norske reindriftsamers landsforbund / <i>Poronhoitaja, Norjan poroelinkeinoa harjoittavien saamelaisten valtakunnallinen liitto</i>

Sihteeristö / Sekretariat:

Kari Henttunen	Paliskuntain yhdistys / <i>Reinbeitedistriktenes forening</i>
Magnar Evertsen	Landbruksdirektoratet / <i>Norjan maatalouden keskusvirasto</i>

Muut osallistujat / Øvrige deltakere:

Asbjørn Kulseng	Landbruksdirektoratet / <i>Norjan maatalouden keskusvirasto</i>
Ingolf Balto	Statsforvalteren i Troms og Finnmark / <i>Tromssan ja Finnmarkin lääninhallitus</i>
Marja Anttonen	Paliskuntain yhdistys, (asiakohdassa 108/21 D) / <i>Reinbeitedistriktenes forening (under punkt 108/21 D)</i>

Håvard Alexander Hagen Landbruksdirektoratet / *Norjan maatalouden keskusvirasto*

Tulkki / Tolker: Taina Aellig ja / og Pia Vinkki

102/21 Kokouksen avaus/ *Åpning av møtet*

Kokouksen puheenjohtaja Hannu Linjakumpu avasi kokouksen ja toivotti komission jäsenet, tulkkit ja muut kokouksen osallistujat tervetulleiksi videokokoukseen. Covid-19-tilanteen edelleen jatkuessa komission kokous pidetään videokokouksena.

Møteleder Hannu Linjakumpu åpnet møtet og ønsket kommisjonsmedlemmene, tolkene og de andre møtedeltakerne velkommen til videomøtet. På grunn av at covid-19-situasjonen fortsetter blir kommisjonens møte holdt som videomøte.

103/21 Esityslistan hyväksyminen/ *Godkjenning av dagsorden*

Päätös: Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi. Kohdassa 108/21/C käsitellään sopimusaidan teknisten määräysten lisäksi aitaan kohdistuvaa hirviongelmaa sekä veräjien hallinnointia.

Vedtaks: Sakslisten ble godkjent som dagsorden. Under punkt 108/21/C behandles det i tillegg til konvensjonsgjerdets tekniske spesifikasjoner også elgproblematikken knyttet til gjerdet samt administrasjon av porter.

104/21 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen ja allekirjoittaminen / *Underskriving av protokollen fra siste møte*

Puheenjohtaja kävi läpi edellisen kokouksen pöytäkirjan. Norja esitti, että asiakohtasta 98/21/a poistetaan; "On erittäin tärkeää, että välityslautakunta voi muodostaa eri tekijöistä muodostuvan kokonaiskuvan ja tehdä niiden perusteella päätöksen."

Møtelederen gjennomgikk protokollen fra forrige møtet. Norge foreslo å fjerne «Det er ytterst viktig at voldgiftsnemnda kan danne seg et helhetlig bilde bestående av de ulike faktorene og treffe et vedtak på dette grunnlaget.» fra punkt 98/21/a.

Päätös: Asiakohta 98/21/a muutetaan Norjan esittämällä tavalla, muuten pöytäkirja hyväksytään laaditussa muodossa ja lähetetään sähköpostilla allekirjoitettavaksi.

Vedtaks: Punkt 98/21/a endres slik som Norge foreslo. Ellers godkjennes protokollen slik den er blitt laget og sendes per e-post til underskriving.

105/21 Porotalouden ajankohtaiskatsaukset Norjasta ja Suomesta / *Orientering om aktuelle nyheter i reindriften i Norge og Finland*

Suomi

Hannu Linjakumpu teki katsauksen porotalouteen valtionhallinnon osalta. Suomessa on ollut kiireinen vuosi. ns. porotuholaki konkretisoitui toimeenpanon muodossa ensimmäisen kerran talven 2019-2020 porotuhon osalta. Toisin kuin Norjassa, Suomessa tuhot arvioidaan ja käsitellään jälkikäteen ja samoin myös mahdollisesti niistä maksettavat korvaukset. Ennalta ehkäisevää järjestelmää Suomessa ei ole ja tämä on todettu puutteena. Luonnonvarakeskus

(LUKE) arvioi tuhojen laajuuden ja vaikuttavuuden, näiden selvitysten perusteella ministeriö päätti, että tuhoja korvataan. Porotalous oli mukana hallinnollisen hakuprosessin laadinnassa. Laadittiin paljon yksityiskohtia sisältävä sähköinen hakujärjestelmä. Hakuaika kesti kaksi kuukautta ja suurin osa hakemuksista jätettiin sähköisesti.

Kustannuksia ja menetyksiä vuoden 2019–2020 porotalousvahingoista porotalouden harjoittajille syntyi hakemusten perusteella yhteensä 32 miljoonaa euroa. Korvauksia haettiin yhteensä 12 miljoonaa euroa. Vahinkojen korvaamiseen on myönnetty 6 miljoonan euron määräraha. Määrärahan riittävyyden takaamiseksi hakijoille maksetaan Lapin ELY-keskuksen hyväksymästä hakemuksen korvausmäärästä noin kaksi kolmasosaa.

Kytöksenä vahinkolakiin eläinlääkärin eloporoituksen maksamisen alarajaa laskettiin tälle vuodelle 80 eloporoista 50 eloporoon. Oletettiin, että hakemuksia saataisiin huomattavasti enemmän kuin aikaisemmin, mutta niitä saatiinkin vain noin 50 hakemusta enemmän. Syitä tähän analysoidaan nyt hallinnossa. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on järjestänyt lisäresurssia hakemusten käsittelyyn.

Suomessa porojen viljelyksille aiheuttamien vahinkojen arviointiin on tullut muutos. Aikaisemmin kunnallisesti toimineet vahinkoarviolautakunnat on lakkautettu ja tilalle on perustettu porotaloutta ohjaavan Ruokaviraston alaisuuteen koko poronhoitoalueella toimiva vahinkolautakunta. Nyt perustettu vahinkolautakunta käsittelee kaikki poronhoitoalueella käsiteltäväksi tulevat porojen viljelyksille mahdollisesti aiheuttamat vahingot.

Anne Ollilan mielestä elinkeino ei ole tyytyväinen vahinkolakiin. Asian käsittely on kestänyt liian kauan ja korvaus summa on aivan liian pieni suhteessa vahinkoihin ja menetyksiin nähdessä. Poronlihan hintaneuvottelut ovat alkamassa. Suomessa pitäisi normaalioloissa saada n. 130 000 teurasta. Pahoina petovuosinakin teurasmäärä on ollut noin 90 000. Tuhovuoden jälkeen saatiin 55 000 teurasta. Toipuminen tuhosta vie aikaa. Kesä ja syksy on ollut kokonaisuutena poroille hyvä, mutta edelleen on suuria alueellisia vaihteluja. Porotaloudella on haasteita. Haasteeksi metsätalouden rinnalle on tullut ns. vihreätalous, se lisää paineita maankäyttöasioissa. Tuulivoimaa sekä kalvostoimintaa ja sieltä saatavia mineraaleja esim. akkuteollisuuteen käytetään aseina ilmaston muutoksen torjunnassa.

Finland

Hannu Linjakumpu orienterte om reindriften for statsforvaltningens del. Det har vært et travelt år i Finland. Den skadene? reinskadeloven kom for første gang konkret til anvendelse for reinskadene under vinteren 2019–2020. I Finland, i motsetning til Norge, blir skadene vurdert og behandlet i etterkant, og det samme gjelder eventuelle erstatninger som utbetales. Det finnes ikke noe forebyggende system i Finland, noe man har konstatert å være en mangel. Naturressussenteret (LUKE) vurderer skadenes omfang og virkning, og basert på disse utredningene besluttet departementet at skadeerstatning utbetales. Reindriftnæringen deltok utformingen av den administrative søkeprosessen. Det ble laget et meget detaljert elektronisk søknadssystem. Søknadsperioden var to måneder, og de fleste søknader ble levert elektronisk.

Basert på søknadene oppsto det kostnader og tap for reindriftsutøvere på sammenlagt 32 millioner euro i forbindelse med skadene på reindriftnæringen i 2019–2020. Det ble søkt om i alt 12 millioner euro i erstatning. Det er blitt bevilget 6 millioner euro for å erstatte skadene. For at det bevilgete beløpet skal strekke til får søkerne utbetalt cirka to tredeler av erstatningsbeløpet som de søkte om og som Lapplands NMT-central godkjente.

I tilknytning til skadeloven ble den nedre grensen for støtte per livrein senket fra 80 livrein til 50 livrein. Man antok at det ville komme merkbart flere søknader enn tidligere, men det kom

inn bare cirka 50 flere søknader. Forvaltningen holder nå på å analysere grunnene til dette. Lapplands NMT-central har ordnet med tilleggsressurser for å behandle søknadene.

I Finland har det skjedd en endring i vurdering av skader på dyrket mark påført av rein. De tidligere kommunale skadevurderingsnemndene er blitt nedlagt og i stedet er det blitt opprettet en skadenemnd for hele reindrifsområdet som er underlagt Livsmedelsverket*, den instansen som styrer reindriften. Den nyopprettede skadenemnden behandler alle eventuelle skadene på dyrket mark påført av rein som skal behandles i reindrifsområdet.

I følge Anne Ollila er ikke næringen fornøyd med skadeloven. Saksbehandlingen har tatt for lang tid, og erstatningsbeløpet er altfor lite i forhold til skadene og tapene. Prisforhandlingene for reinkjøtt er i startfasen. I Finland burde det under normale forhold bli ca. 130 000 slakterein. I årene med mange rovdyr har antallet slakterein vært ca. 90 000. Etter skadedåret fikk man 55 000 slakterein. Det tar tid å komme seg etter skadene. Alt i alt har sommeren og høsten vært gode for reinene, men det er fortsatt store lokale variasjoner. Reindriften har mange utfordringer. Ved siden av skogsnæringen er den sk?? grønne økonomien en utfordring, den øker presset på arealbruken. Vindkraft samt gruvedrift med sine mineraler til for f.eks. batteriindustrien brukes som våpen til å avverge klimaendringen.

Norja

Morten Floorin mielestä myös Norjassa on vaikuttamassa ns. vihreätalous. Korkeimman oikeuden käsittelyyn on menossa tapaus, missä oikeus joutuu ottamaan kantaa, oliko paliskunnan talvilaidunalueelle sijoittuva tuulipuiston laajennus- ja korvauspäätökset oikein ja laillisia. Norjassa nämä asiat kuuluvat öljy- ja energiaministeriön alaisuuteen.

Poronlihan markkinatilanne on nyt Norjassa hyvä. Teurastukset alkavat kuluvalle viikolla ja lihanhinta on parhaimpien luokkien osalta 10,00–11,00 €/kg. Karasjoelle on valmistumassa uusi moderni poroteurastamo, mikä parantaa entisestään porotalouden tilannetta.

Norjassa on aloitettu uusi tutkimusprojekti, missä selvitetään kuinka maiden käyttö ja pedot vaikuttavat poronhoitoon.

Norjassa tehty analyysiä lumitalven aiheuttamien vahinkojen vaikuttavuudesta. Analyysien pohjalta on tehty muutoksia valtion ja elinkeinon välisiin poronhoitosopimuksiin. Uudessa sopimuksessa alueet varaavat rahaa omaan kriisivalmiusrahastoon. Rahastosta on poronomistajalla mahdollisuus hakea tukea kriisitilanteessa. Nyt tapahtuneessa kriisissä ongelmana oli, että kaikilla ei ollut rahaa rahastossa. Valtio tuli avuksi kolmella eri avustuserällä. Lisäksi opittiin, miten varoja saadaan käyttöön, kun hätä yllättäen tulee. Saatiin myös uutta tietoa rehujen levityksestä. Lisäksi nähtiin, kuinka tärkeää on porojen ja poromiesten kannalta reagoida jo varhaisessa vaiheessa, jos laiduntilanne vaikeutuu.

Aslak Mathis Turin mielestä edellinen kausi ei ollut niin hyvä poronhoidolle. Lumi satoi jo marraskuulla, mutta se suli pois. Talvi oli poroille hyvä, mutta lunta oli keväällä pitkään. Joillakin alueilla jouduttiin ruokkimaan poroja. Vasoja ei ole niin paljon kuin toivoisi. Petokannat ovat kasvaneet; ilveksiä, kotkia ja ahmoja on paljon. Tulevasta teuraskaudesta näyttää tulevan keskimääräistä huonompi, hyvä että lihanhinta on nousussa.

Norge

I følge Morten Floor påvirker den sk. grønne økonomien også i Norge. Høyesteretten har en sak til behandling der retten må ta stilling til om avgjørelsen om etablering av flere

vindkraftsparker i et reinbeitedistriktis vinterbeiteområde og gitte erståninger er korrekt og lovlig. I Norge ligger disse sakene under Olje- og energidepartementet.

Markedssituasjonen for reinkjøtt i Norge er bra for tiden. Slaktingen begynner i inneværende uke, og kjøttprisen for de beste klassene ligger på 10,00–11,00 €/kg. I Karasjok blir et nytt og moderne reinslakteri snart ferdigstilt, og dette forbedrer reindriftens situasjon ytterligere.

I Norge er det blitt satt i gang et nytt forskningsprosjekt der det uteses hvordan arealbruk og rovdyr påvirker reindriften.

I Norge er skadevirkningene etter den snørike vinteren blitt analysert. Basert på analysene har man justert regelverket og tiltakene for krisehåndtering. Over reindriftsavtalen har avsetningen til kriseberedskapsfondet økt. I en krisesituasjon kan reineieren søke om midler fra fondet. Problemet under den siste krisen var at ikke alle hadde tiltrekkelig penger i fondet. Staten kom til unnsetning med støtte i tre omganger. I tillegg lærte man hvordan midlene kan tas i bruk når krisen plutselig og uventet inntreffer. Man fikk også ny informasjon om utdeling av før. I tillegg så man hvor viktig det er for rein og reieiere at det reageres allerede i en tidlig fase dersom beitesituasjonen blir vanskeligere.

I følge Aslak Mathis Turi var den forrige sesongen ikke så bra for reindriften. Allerede i november kom snøen, men smeltet bort igjen. Vinteren var bra for reinene, men det var snø til langt ut på våren. På noen områder måtte man føre reinene. Det er ikke så mange reinkalv som man skulle ønske. Rovdyrbestandene har økt, det er mange gauper, ørner og jerver. Den kommende slaktesesongen ser ut til å bli dårligere enn gjennomsnittet; det er bra at kjøttprisen holder på å øke.

Påttø: Katsaukset merkittiin tiedoksi.

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning.

106/21

Rajanylitykset / Grensekryssninger

Tilanne- ja toimenpidekatsaus edelliseltä vuodelta sekä edellisen kokouksen jälkeen.

Orientering om situasjonen og tiltak gjennomført i fjor og etter siste møte.

Kirsi Huhtamäki toimivaltaisena viranomaisena kertasi talven 2020–2021 tapaukset, joissa Norjalaisia poroja oli tullut Suomen puolelle. Ylityksiä on ainoastaan kaksi kappaletta ja saman tilanteen toivoisi jatkuvan myös jatkossa. Toisen ylitystapauksen yhteydessä on todettu porojen aiheuttaneen vahinkoa, ja siitä on lähtenyt heinäkuussa asiaan kuuluva aineisto ja lasku Norjaan. Huhtamäki kävi läpi Suomessa käytössä olevan ilmoituslomakkeen ja siihen liittyvän ohjeistuksen. Ko. lomakkeisto on aikaisemman esitelty toimivaltaisen viranomaisen, Leo Korttesalmen, toimesta myös norjalaiselle kollegalle.

Som ansvarlig myndighet gikk Kirsi Huhtamäki gjennom de tilfellene da norske rein hadde kommet over til finsk side under vinteren 2020–2021. Det var bare to grensoverskridelser, og man skulle ønske at denne situasjonen fortsatte også i fremtiden. Ved den ene grensoverskridelsen ble det konstatert at reinene hadde påført skader, og i juli ble det sendt dokumentasjon samt faktura vedrørende saken til Norge. Huhtamäki gikk gjennom både meldingsskjemaet samt tilhørende instruks/veiledning som brukes i Finland. Disse skjemaene var tidligere blitt forelagt den norske kollega av ansvarlige myndighet, Leo Korttesalmi.

Morten Floor toi esille, että molemmissa maissa tulisi olla käytössä samankaltainen valtiosopimusta vastaava ilmoitusmenettely. Ennen kokousta Suomesta Norjaan lähetetty materiaali tuli niin myöhään, että siihen ei olla ehditty tutustua. Floor esitti, että Kirsi

Huhtamäki ja Ingolf Balto yhdessä sihteerien kanssa käyvät nyt esillä olleet asiakirjat läpi ja katsovat, että ne soveltuvat käytettäväksi molemmissa maissa.

Päätös: Merkittiin Huhtamäen katsaus tiedoksi. Kirsi Huhtamäki ja Ingolf Balto yhdessä sihteerien kanssa käyvät nyt esillä olleen ilmoituslomakkeen ja siihen liittyvän ohjeistuksen läpi ja katsovat, että ne soveltuvat käytettäväksi molemmissa maissa. Työ tulee olla tehtynä marraskuun loppuun mennessä. Tiedonanto asiasta seuraavassa kokouksessa.

Morten Floor tok opp at begge land burde bruke en tilsvarende meldingsprosedyre som bygger på konvensjonen. Materialet som ble sendt fra Finland til Norge før møtet, kom så sent at man ikke rakk å sette seg inn i det. Floor foreslo at Kirsi Huhtamäki og Ingolf Balto går sammen med sekretærene gjennom dokumentene som nå forelå, og ser til at de er anvendelige i begge land.

Vedtak: *Huhtamäkis orientering ble tatt til etterretning. Kirsi Huhtamäki og Ingolf Balto går sammen med sekretærene gjennom meldingsskjemaet og tilhørende veiledning som nå forelå, og ser til at de er anvendelige i begge land. Arbeidet skal være utført innen utgangen av november. På neste møte gis det en orientering om saken.*

Tauko 12:25 – 13:15

Pause kl. 12.25 – 13.15

107/21 **Edellisen kokouksen jälkeen suoritettut kunnostustoimet sekä yhteydenotot kentältä sopimussaitoihin liittyen / Vedlikehold gjennomført siden siste møte og henvendelser fra feltet angående konvensjonsgjerd**

- a. Mitä kunnostustoimia on suoritettu edellisen kokouksen jälkeen?
Hva er gjennomført av vedlikehold siden siste møte?

Kari Henttunen Suomesta ja Ingolf Balto Norjasta esittivät mitä toimenpiteitä aidoilla on tehty edellisen kokouksen jälkeen. Raportit liitetään pöytäkirjan liitteiksi Suomi 107/21 a1 ja Norja 107/21 a2.

Kari Henttunen fra Finland og Ingolf Balto fra Norge presenterte hvilke arbeider som er blitt utført på gjerdene siden forrige møte. Rapportene legges ved protokollen som pkt. 107/21 a1 Finland og 107/21 a2 Norge.

- b. Porotalouden edustajien yhteydenotot sopimussaitoihin liittyen? /
Henvendelser fra reindriften angående konvensjonsgjerd?

Suomi

Suomessa Nils-Matti Vasara Käsivarren paliskunnasta on esittänyt huolensa porojen pääsystä menemään Norjaan valtatie 21 pitkin. Tien läheisyyteen pitäisi tehdä ohjurit ohjaamaan ja estämään porojen kulku Suomesta Norjaan. Lisäksi Vasara on esittänyt aidan siirtoa kolmen valtakunnan pyykin läheisyydessä.

Finland

I Finland uttrykte Nils-Matti Vasara fra reinbeitedistriktet Käsivarsi sin bekymring for at reinene kan gå over til Norge langs riksvei 21. Man burde sette opp ledegjerder i nærheten av veien for å lede reinene bort og hindre dem fra å komme over fra Finland til Norge. I tillegg foreslo Vasara at gjerdet flyttes i nærheten av treiksrøysa.

Norja

Ei yhteydenottoja porotalouden edustajilta Norjan vastuualueilta.

Norge

Ingen henvendelser fra representanter for reindriften på norsk ansvarsområde.

c. Erityistoimenpiteiden tarveraportointi / Rapportering om behov for særskilte tiltak

Suomi

Suomella ei ollut erityistoimenpiteiden raportointia.

Finland

Finland hadde ingen særskilte tiltak å rapportere om.

Norja

Norjalla ei ollut erityistoimenpiteiden raportointia.

Norge

Norge hadde ingen særskilte tiltak å rapportere om.

Yleisenä toteamuksena Norjan delegaatio on sitä mieltä, että nyt esillä olleista asioista ei voida tehdä päätöstä. Komission päätettäväksi on tehtävä vain esityksiä, jotka ovat olleet ennakkoon tiedossa, niistä on voitu tehdä laadukkaat arviot ja, että asiasta on keskusteltu Norjan poromiesten kanssa.

Som en generell konstatering mener den norske delegasjonen at det ikke kan treffes vedtak i de sakene som nå var blitt tatt opp. Kommisjonen skal kun bli forelagt saker til beslutning som har vært kjent på forhånd slik at man har kunnet vurdere dem grundig og diskutere dem med norske reinereiere.

Päätös: Merkitään katsaukset tiedoksi. Esillä olleista asioista Suomi toimittaa asiakirjat seuraavaan kokoukseen hyvissä ajoin päätöskäsittelyä varten.

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning. Finland oversender i god tid dokumentasjon om sakene som nå var blitt reist, for behandling og vedtak på neste møte.*

108/21

Komission aiempien kokousten perusteella käsiteltävää / Oppfølgingspunkter fra tidligere kommisjonsmøter

- a. Tilannekatsaus Angeli-Vanha Karigasniemi osuudesta ja prosessin etenemisestä aitasopimuksen artikla 24 mukaisesti / Orientering om status for strekningen mellom Angeli og Gamle Karigasniemi og om videre prosess i henhold til reingjerdekonvensjonen artikkel 24.

Suomessa on käyty keskustelua porotaloudesta vastaavan ministeriön ja vastuuvirkamiesten kanssa. On käyty läpi aikataulua, tehty alustavaa kartoitusta ja esitystä vältyslautakunnan jäsenestä ja arvioitu välimiesmenettelystä mahdollisesti aiheutuvia kustannuksia. Jos kustannukset katetaan valtakuntien välisiin aitoihin osoitetusta määrärahasta, Paliskuntain yhdistystä on tärkeää kuulla. Mahdolliset kustannukset on saatava arvioitua vuoden 2022 talousarvioon. Lapin ELY-keskuksen ja Paliskuntain yhdistyksen on hyvissä ajoin neuvoteltava mahdollisesti syntyvistä kustannuksista ministeriön kanssa. Työhön voidaan päästä aikaisintaan helmikuussa 2022.

I Finland har det vært samtaler med departementet som reindriften hører inn under, og de ansvarlige embetspersonene. Tidsplanen er gjennomgått, foreløpig kartlegging er gjennomført, voldgiftsnemndsmedlem er foreslått og eventuelle kostnader i forbindelse med voldgift er estimert. Dersom kostnadene dekkes av bevilgningene avsatt til gjerdene mellom rikene, er det viktig at Reinbeitedistriktenes forening får uttale seg. Eventuelle kostnader skal være estimert til budsjettet for 2022. Lapplands NMT-central og Reinbeitedistriktenes forening må i god tid gå i forhandlinger med departementet om eventuelle kostnader som oppstår. Arbeidet kan påbegynnes tidligst i februar 2022.

Norjassa on asia ollut myös esillä vastuuministeriössä ja asiasta on tiedotettu valtakunnan asianajajalle. Suomesta ei vielä ole rekisteriöity yhteydenottoa asiasta. Myös Norjassa pitää ensin selvittää rahoitus välimiesmenettelylle.

I Norge er saken også blitt tatt opp i vedkommende departementer og er blitt rapportert til regjeringsadvokaten. Også i Norge må voldgiftens finansiering avklares.

Päätös: Merkitään maiden katsaukset tiedoksi.

Vedtak: Orienteringene fra landene tas til etterretning.

b. Kaarasjoen ylitys / Kryssing av Karasjohka

Karasjoen ylityksessä ei ole uutta kerrottavaa. Asian toteuttaminen riippuu paljon siitä, miten asiat Suomen aitaosuudella Inarijoki -varressa etenee.

Det er inlet nytt å rapportere angående kryssing av Karasjohka. Sakens gjennomføring avhenger langt på vei av hvordan saken skrider frem på den finske gjerdestrekningen langs Anarjohka.

Päätös: Katsaukset merkittiin tiedoksi.

Vedtak: Orienteringene ble tatt til etterretning.

c. Sopimusaidan uudet tekniset määräykset / Ny teknisk spesifikasjon for konvensjonsgerde

Edellisessä kokouksessa käsitellyt lisäykset on laitettu teknisiin määräyksiin ja asiakirja on siitä osin valmis. Norjan mielestä hirviöongelma ja porttien hallinnointi on otettava esille edelleen sopimusaidan teknisissä ratkaisuuissa.

Norjassa aidan rakentaminen on lähestymässä asutusta ja alueella on paljon liikennettä. Norjassa toivotaan erilaista liikennöintiä varten erilaisia portteja. Lisäksi kysymys on veräjien avaamisesta ja sulkemisesta ja siitä voidaanko veräjiä pitää osan aikaa vuodesta auki. Norjan puolella on vähän kokemusta asumusten lähellä olevista veräjistä. Teknisiin

määräykseen tulisi tehdä säännöt siitä, miten porteista pidetään huolta. Norjalla on kongreettisia ajatuksia, mutta tuodaan ne esille seuraavassa kokouksessa. Kysyttiin sitä, voidaanko portit pitää auki, kun alueella ei ole poroja.

Suomessa on kokemusta porteista ja on haasteellista saada ne pysymään kiinni. Haasteita varmasti on varsinkin raskaan kaluston osalta. Suomessa tilanne on erilainen, sillä alueita missä poroja ei olisi, ei ole. Portit on pidettävä kiinni.

Tilføysene som ble behandlet på siste møte er lagt inn i de tekniske spesifikasjonene, og dokumentet er sånn sett ferdig. Norge mener at elgproblematikken og tilsyn med portene fortsatt skal tas med i de tekniske løsningene vedrørende konvensjonsgjerdet.

I Norge nærmer byggingen av gjerdet seg hebyggelsen, og det er mye trafikk i området. I Norge er det ønskelig med ulike porter til ulik type trafikk. I tillegg kommer spørsmålet om åpning og lukking av grunder og om grunder kan holdes åpne en del av året. På norsk side har man lite erfaring med grunder i nærheten av bebyggelsen. I de tekniske spesifikasjonene burde det legges inn regler for vedlikehold av portene. Norge har konkrete tanker som legges frem på neste møte. Det ble spurt om portene kan holdes åpne når det ikke er rein i området.

Finland har erfaring med porter, og det er en utfordring å holde dem lukket. Det er sikkert utfordrende særlig når det gjelder tunge maskiner/kjøretøyer. I Finland er situasjonen en annen, fordi det ikke finnes områder uten rein. Portene må holdes lukket.

Päätös: Teknisten määräysten valmistelu on vaatinut pitkän ajan. Kokousten välillä oleva aika tulee käyttää tehokkaasti asioiden valmisteluun. Tekniset määräykset on tehtävä sellaisiksi, että niiden kanssa voidaan toimia jonkin aikaa. Teknisiin määräyksiin lisätään porttien osalta erilaiset porttivalitkohdot ja niiden hallinnointi. Norja tekee uudet esitykset ja toimittaa ne hyvissä ajoin ennen seuraavaa kokousta käsiteltäväksi seuraavassa kokouksessa.

Vedtak: *Det har tatt lang tid å utarbeide de tekniske spesifikasjonene. Tiden mellom møtene bør brukes effektivt til saksforberedelse. De tekniske spesifikasjonene skal utformes slik at de kan være i bruk en tid fremover. Når det gjelder porter skal det i de tekniske spesifikasjonene legges inn ulike portalternativer samt tilsyn med dem. Norge kommer med nye forslag i god tid slik at de kan behandles på neste møte.*

d. Tilannekatsaus yhteisestä paikkatietokannasta / Status for felles kartdatabase

Marja Anttonen kävi läpi paikkatietokannan valmistelun nykyisen tilanteen ja aikataulutuksen asian eteenpäin viemiseksi.

Håvard Alexander Hagen totesi, esille on noussut monta kysymystä, jotka liittyvät poroesteitaan liittyviin asioihin. Esimerkiksi aitalinjojen sijainnin tarkkuudesta on syytä keskustella. Norjassa on puute tiedosta porttien ja mahdollisten hirviporttien osalta.

Asiasta käytiin keskustelua ja todettiin, että marraskuussa 2020 sovitusta kustannusten jaosta pidetään kiinni. Puolet kehittämiskustannuksista tulee maksuun vuonna 2022. Aidan sijainti on erittäin tärkeä selvittää, koska sen ja valtakuntien välisen rajan väliin jäävää alaa tarkastellaan laidunvertailussa. Todettiin, että Anttonen ja Hagen käyvät läpi linjaukset ja suurimmat erot käydään tarkistamassa maastossa.

Marja Anttonen gikk gjennom den aktuelle situasjonen for forberedelsen av kartdatabasen samt tidsplanen for å bringe saken fremover.

Håvard Alexander Hagen konstaterte at det har dukket opp mange spørsmål knyttet til saker som henger sammen med konvensjonsgjerdet. For eksempel er det på sin plass å diskutere nøyaktigheten av gjerdeakseens posisjon. I Norge er det mangelfulle opplysninger om porter og eventuelle elgporter.

Saken ble diskutert, og det ble konstatert at det holdes fast ved kostnadsfordelingen som avtalt i november 2020. Halvparten av utviklingskostnadene forfaller til betaling i 2022. Det er særdeles viktig å avklare gjerdets posisjon fordi arealet som ligger mellom gjerdet og riksgrensen granskes når beitearealene sammenliknes. Det ble slått fast at Anttonen og Hagen går gjennom gjerdelinjene, og de største avvikene sjekkes i terrenget.

Påttös: Katsaus merkittiin tiedoksi. Aidan sijainnista ja linjauksesta on löydyttävä yksimielisyys. Järjestelmään on ensimmäisessä vaiheessa selvittettävä aita, vastuualueet, aidan huoltoon kuuluvat kämpät ja aitaan liitetyt aidat. Muihin yksityiskohtiin palataan myöhemmin. Anttonen ja Hagen tuovat seuraavaan kokoukseen uuden tilannekatsauksen.

Vedtak: Orienteringen ble tatt til etterretning. Det skal oppnås enighet mellom gjerdets plassering og trase. For databasen skal i første omgang avklares gjerdet, ansvarsområdene, arbeiderbrakkene for vedlikehold av gjerdet samt tilknytningsgjerdene. Andre detaljer kommer man tilbake til senere. Anttonen og Hagen legger frem en ny statusrapport på neste møte.

109/21 Muut asiat / Eventuelt

Påttös: Ei muita asioita.

Vedtak: Ingen flere saker.

110/21 Komission seuraavan kokouksen ajankohta ja paikka / Tid og sted for neste kommisjonsmøte

Påttös: Seuraava kokous päätettiin pitää 2.-3.3.2022. Vara-ajankohdaksi päätettiin 9.-10.3.2022. Tavoitteena on pitää läsnäolokokous koronatilanteen salliessa.

Vedtak: Det ble besluttet at neste møte holdes den 2-3.3.2022, og 9.-10.3.2022 ble valgt som reservedatoer. Det tas sikte på å gjennomføre møtet fysisk dersom koronasituasjonen tillater det.

111/21 Yhteenveto ja kokouksen päättäminen / Oppsummering og avslutning av møtet

Puheenjohtaja kiitti kokousedustajia rakentavasta keskustelusta ja mahdollisuudesta pitää kokous jälleen videoyhteyden avulla. Kokouksen tulkkauksen toimi hyvin. Ääni- ja kuvatekniikkakin toimivat tyydyttävästi. Vuonna 2022 puheenjohtajana toimii Norja.

Møteleder takket møtedeltakerne for konstruktive diskusjoner og for at det var mulig å avholde møtet igjen via videolenke. Tolkningen på møtet fungerte bra. Lyd- og bildeteknikken fungerte tilfredsstillende. I 2022 leder Norge kommisjonen.

Morten Floor

Johan Ingvold Hætta

Aslak Mathis Turi

Hannu
Linjakumpu

Digitaalinen allekirjoittaja:
Hannu Linjakumpu
Päiväys: 2022.02.09
16:56:12 +02'00'

Hannu Linjakumpu

Anne Ollila

Allekirjoittaja HUHTAMÄKI KIRSI 81009332W
DN: cn=HUHTAMÄKI KIRSI 91009332W, c=FI, o=Polltel,
email=kirsi.huhtamaki@polltel.fi
Syy: Olen tarkistanut dokumentin
Päivimäärä: 2022.02.14 09:35:47 +02'00'

Kirsi Huhtamäki